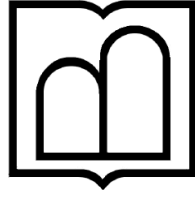

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه‌ی دکترای جراحی دندانپزشکی

عنوان:

ارزیابی نیازهای درمانی ارتودنسی دانش‌آموزان پسر ۱۴-۱۱ ساله‌ی شهر اردبیل با
استفاده از شاخص (IOTN (Index of orthodontic treatment need) در سال تحصیلی
۱۳۹۹-۱۴۰۰

استاد راهنما:

دکتر مهسا مولایی

اساتید مشاور:

دکتر عزیز کامران

نگارش:

محبوب محمودی

خرداد ۱۴۰۱

شماره‌ی پایان‌نامه: د/پ/۰۳۷

اهداء و تقدیم به
همسر مهربانم

سپاسگزاری

از استاد ارجمند سرکارخانم دکتر مهسا مولایی که در تمام مراحل راهنما و همراه انجام این پایان نامه بوده‌اند.
از استاد مشاور جناب آقای دکتر عزیز کامران به دلیل راهنمایی‌ها و مشاوره‌های مهم و بدون نقص ایشان.

از اساتید محترم دانشکده دندانپزشکی
از کلیه همکاران و دست‌اندرکاران تحقیق

چکیده

مقدمه: مال اکلوزن یکی از مهم‌ترین ناهنجاری‌های دندانی فکی است که می‌تواند روی ظاهر و فانکشن فرد تأثیر منفی داشته باشد. ایندکس نیاز به درمان ارتودنسی (IOTN) به عنوان یکی از ایندکس‌های معروف ارتودنسی بر اساس شاخص‌های اکلوزالی فرد، مال اکلوزن‌ها را طبقه‌بندی نموده است. هدف از مطالعه‌ی حاضر، ارزیابی نیازهای درمانی ارتودنسی دانش‌آموزان پسر ۱۴-۱۱ ساله شهر اردبیل با استفاده از شاخص IOTN در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بود.

مواد و روش‌ها: این مطالعه‌ی توصیفی مقطعی، ۲۶۰ دانش‌آموز پسر ۱۱ تا ۱۴ ساله از ۱۶ مدرسه در دو ناحیه که شرایط ورود به مطالعه را داشتند وارد مطالعه شدند. برای انتخاب مدارس از نمونه‌گیری خوشه‌ای- تصادفی استفاده شد. ابزار مورد استفاده جهت معاینه شامل آبسلانگ و ماژیک جهت تعیین میزان اورجت و اوربایت، خط‌کش و دستکش یکبار مصرف می‌باشد. اطلاعات در چک‌لیست شامل اطلاعات دموگرافیکی و تعیین درجه‌ی شاخص IOTN ثبت و جمع‌آوری شد. شاخص IOTN شامل دو جزء شاخص سلامت دندانی DHC و شاخص زیبایی می‌باشد. شاخص DHC ده ویژگی را ارزیابی کرده و دارای ۵ درجه است که فرد با توجه به ناهنجاری‌های دندانی در یکی از این ۵ درجه قرار می‌گیرد. شاخص AC شامل ۱۰ درجه است که با ۱۰ عکس به بیمار، نشان داده می‌شود. اطلاعات پس از جمع‌آوری، توسط نرم افزار SPSS نسخه‌ی ۲۲ و آزمون‌های آماری Chi-square و همبستگی اسپیرمن بررسی شدند.

نتایج: ۱۴۱ (۵۴/۲۳ درصد) دانش‌آموز از مدارس دولتی و ۱۱۹ (۴۵/۷۷ درصد) دانش‌آموز از مدارس غیرانتفاعی بررسی شدند. بر اساس شاخص زیبایی DHC، ۶۷/۳ درصد دانش‌آموزان و بر اساس شاخص زیبایی AC، ۹۳/۵ درصد از دانش‌آموزان، نیاز به ارتودنسی نداشتند. تفاوت معنی‌داری از نظر شاخص زیبایی AC و شاخص سلامت دندانی DHC بین مدارس دولتی و غیرانتفاعی وجود نداشت ($P > / 0.05$). شاخص زیبایی AC و شاخص سلامت دندانی DHC تفاوت معنی‌داری براساس سن دانش‌آموزان، تحصیلات و وضعیت مختلف اجتماعی - اقتصادی والدین نداشت ($P > / 0.05$).

نتیجه‌گیری: بر اساس شاخص زیبایی DHC، و AC اکثر دانش‌آموزان نیاز به درمان ارتودنسی نداشتند. همچنین ارتباط معنی‌داری بین شاخص سلامت دندان DHC دانش‌آموزان با سن، وضعیت اجتماعی - اقتصادی خانواده و تحصیلات پدر و مادر مشاهده نشد.

واژه‌های کلیدی:

شاخص IOTN AC-DHC، نیاز به درمان ارتودنسی، مال اکلوزن

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول- کلیات تحقیق

۲	۱-۱ مقدمه؛ بیان مسئله و ضرورت اجرای پژوهش
۵	۲-۱ اهداف پژوهش
۵	۱-۲-۱ هدف کلی
۵	۲-۲-۱ اهداف اختصاصی
۵	۳-۲-۱ اهداف فرعی
۶	۴-۲-۱ هدف کاربردی
۶	۳-۱ سؤالات و فرضیه‌های پژوهش
۶	۴-۱ تعریف واژه‌ها

فصل دوم مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱۰	۱-۲ مبانی نظری
۱۴	۲-۲ مروری بر متون

فصل سوم روش اجرای تحقیق

۲۲	۱-۳ نوع مطالعه و روش پژوهش
۲۲	۲-۳ جامعه‌ی آماری پژوهش
۲۲	۳-۳ حجم نمونه و روش نمونه‌گیری
۲۳	۴-۳ روش انجام پژوهش
۲۶	۵-۳ ملاحظات اخلاقی
۲۷	۶-۳ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

فصل چهارم یافته‌های پژوهش

۲۹ ۱-۴ نتایج

فصل پنجم بحث و نتیجه‌گیری

۴۳ بحث

۴۷ نتیجه‌گیری

۴۷ پیشنهادات

۴۷ محدودیت‌های تحقیق

۴۹ منابع

فهرست جداول

- جدول ۴-۱: فراوانی دانش‌آموزان بر اساس رده‌های سنی در مدارس دولتی و غیر انتفاعی ۲۹
- جدول ۴-۲: مقایسه‌ی شاخص زیبایی AC دانش‌آموزان در مدارس دولتی و غیر انتفاعی ۳۰
- جدول ۴-۳: مقایسه‌ی شاخص سلامت دندانی DHC دانش‌آموزان در مدارس دولتی و غیر انتفاعی ۳۳
- جدول ۴-۴: مقایسه‌ی شاخص سلامت دندانی DHC با وضعیت اجتماعی-اقتصادی خانواده ۳۵
- جدول ۴-۵: بررسی ارتباط شاخص سلامت دندانی DHC با وضعیت اجتماعی-اقتصادی خانواده ۳۶
- جدول ۴-۶: مقایسه‌ی شاخص سلامت دندانی DHC با تحصیلات پدر ۳۷
- جدول ۴-۷: مقایسه‌ی شاخص سلامت دندانی DHC با تحصیلات مادر ۳۸
- جدول ۴-۸: بررسی ارتباط شاخص سلامت دندانی DHC با تحصیلات والدین ۴۰
- جدول ۴-۹: مقایسه‌ی شاخص سلامت دندانی DHC با سن دانش‌آموزان ۴۰
- جدول ۴-۱۰: بررسی ارتباط شاخص سلامت دندانی DHC با سن دانش‌آموزان ۴۱

فهرست نمودارها

- عنوان: ۳
- نمودار ۱-۴: مقایسه‌ی شاخص زیبایی AC دانش‌آموزان در مدارس دولتی و غیر انتفاعی ۲۸
- نمودار ۲-۴: مقایسه‌ی نیاز به ارتودنسی بر اساس شاخص زیبایی AC دانش‌آموزان در مدارس دولتی و غیر انتفاعی ۲۸
- نمودار ۳-۴: مقایسه‌ی شاخص سلامت دندانی DHC دانش‌آموزان در مدارس دولتی و غیر انتفاعی ۳۰
- نمودار ۴-۴: مقایسه‌ی نیاز به ارتودنسی بر اساس شاخص DHC دانش‌آموزان در مدارس دولتی و غیر انتفاعی ۳۰
- نمودار ۵-۴: مقایسه‌ی شاخص سلامت دندانی DHC با وضعیت اجتماعی-اقتصادی خانواده ۳۲
- نمودار ۶-۴: مقایسه‌ی شاخص سلامت دندانی DHC با تحصیلات پدر ۳۵
- نمودار ۸-۴: مقایسه‌ی شاخص سلامت دندانی DHC با سن دانش‌آموزان ۳۸